

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-23
لجنة الانتخابات المركزية للكنيست 23

The Central Elections Committee for the 23rd Knesset

Justice Neal Hendel
Supreme Court of Israel
Chairman of the Central Elections Committee

قاضي نيل هندل
المحكمة العليا
رئيس لجنة الانتخابات المركزية

השופט ניל הנדל
בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

תב"כ 20/23

העותרות: 1. רשימת כחול לבן
2. חברת הכנסת פנינה תמנו שטה

נגד

המשיבים: 1. ראש הממשלה בנימין נתניהו
2. גדי יברקן
3. רשימת הליכוד
4. א.י.פ.ל. כדורגל אזור המרכז

עתירה למתן צו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959

בשם העותרים: עו"ד ערן מרינברג; עו"ד שמעון בראון
בשם משיבים 1-3: עו"ד אבי הלוי; עו"ד ניבה הלוי; עו"ד שמואל תמיר (שורקי)

החלטה

1. לטענת העותרות בעתירה המונחת לפני – רשימת כחול לבן וחברת הכנסת פנינה תמנו שטה – המשיבים מפרים את האיסור על שימוש בנכסי ציבור בקשר עם תעמולת בחירות. המשיבים הם רשימת הליכוד, מר גדי יברקן וראש הממשלה, וכן עמותה שמטרתה קידום נוער וצעירים, פיתוח מנהיגות ועשייה קהילתית – ובפרט ביחס לצעירים מן הקהילה האתיופית – דרך העיסוק בכדורגל. עיקר המחלוקת, כפי שנראה, נוגע לשאלת קיום תנאי הסף של "נכסי ציבור".

2. סעיף 2א לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 ("חוק דרכי תעמולה"), שבו קבוע האיסור, מתנה את תחולתו בכך שנעשה שימוש בכספים או נכסים של "גוף מבוקר כמשמעותו בפסקאות (1), (2), (3), (4) ו-(9) של סעיף 9 לחוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958 [נוסח משולב], או של תאגיד שהממשלה או רשות מקומית משתתפת בהנהלתו או בהונו". ניתן לראות שקיימות מספר

עמוד 1 מתוך 3

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015

טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirot.gov.il

חלופות להגדרת גוף מסוים כגוף שנכסיו נחשבים לנכסי ציבור לצורך תחולת סעיף 2א, ואצלנו נחלקו הצדדים בשאלה האם העמותה – משיבה 4 – עונה לאחת מן ההגדרות המנויות בסעיף. לשיטת העותרות ישנן שתי חלופות רלוונטיות, הנובעות שתייהן מטענת העותרות – שעותרת 2 הצהירה כי היא נכונה לפי "מיטב ידיעתה" ובהסתמך על מסמכים שנמסרו לה – כי העמותה מתקצבת על ידי משרד התרבות והספורט.

חלופה אחת שהציגו העותרות קבועה בפסקה (8) של סעיף 9 לחוק מבקר המדינה. אין צורך להביא כאן את לשון הסעיף, שכן סעיף 2א לחוק דרכי תעמולה קובע במפורש כי החלופות הרלוונטיות בסעיף זה הן רק "פסקאות (1), (2), (3), (4) ו-(9) של סעיף 9 לחוק מבקר המדינה", ולא פסקה (8).

3. לפי חלופה שניה שהציגו העותרות, תקצוב בידי משרד התרבות והספורט מוביל להגדרת העמותה כ"תאגיד שהממשלה או רשות מקומית משתתפת בהנהלתו או בהונו". חלופה זו אינה מציגה הגדרה מדויקת, והמונח "משתתפת" עשוי לעורר שאלות פרשניות. האם כל תמיכה שקיבל תאגיד כלשהו בעבר מכניסה אותו אלי חלופה זו? אין לנו צורך לענות על השאלה במסגרת הנוכחית, שכן המשיבים טענו בתגובותיהם כי "כל הונה של העמותה, אשר התאגדה אך לפני מספר חודשים, כל תקציבה השוטף שנדרש לצורך פעילותה, מבוסס כולו על מתנדבים, דמי השתתפות של השחקנים... וגם על ספונסרים פרטיים". בהמשך הדברים יש פירוט ודוגמאות לאופן מימונם של אירועים שונים. טענה זו נתמכה בתצהירו של אחד ממנהלי העמותה, שהצהיר כי העובדות ידועות לו מידיעה אישית.

בתגובה לטענה זו הגישו העותרות בקשה דחופה לצירוף משרד התרבות והספורט כצד לעתירה. בבקשה זו נטען כי עמדת המשיבים "עומדת בסתירה מוחלטת למידע אשר נמצא בידי העותרים", ולפיכך התבקש צירופו של משרד התרבות והספורט, שיוכל למסור את עמדתו. העותרות לא הסבירו מהו המידע שכבר ישנו ברשותן, מדוע מידע זה לא צורף כתמיכה, לכאורה, בבקשתם, על יסוד מה הוצהר לצד העתירה כי ישנו מידע המגובה במסמכים, כנדרש, בדבר הטענות העובדתיות שהועלו בעתירה, ומדוע – ככל שאין די מידע ונדרש לצרף את משרד התרבות והספורט – לא נעשתה פניה כזו בידי העותרות קודם להגשת העתירה, ולא רק לאחר שכבר התקבלו התגובות, כיומיים לפני האירוע עצמו. בנסיבות אלה אין מקום לקבל את הבקשה לצירוף צד.

4. התוצאה היא שהעותרות לא הרימו את נטל ההוכחה המוטל עליהן, בדבר תשתית להפרת איסור לפי חוק דרכי תעמולה. אמנם גם המשיבים לא צרפו לתגובתם חומר ראיות, וראוי היה שיצורף חומר כזה, אך הכלל הוא כי הנטל הראשוני מוטל על העותרים (תב"כ 52/21 כחול לבן בראשות בני גנץ ויאיר לפיד נ' הליכוד תנועה לאומית ליברלית (05.04.2019); תב"כ 8/20 הליכוד נ' מפלגת

עמוד 2 מתוך 3

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015

טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirof.gov.il

העבודה הישראלית (22.02.2015), בפסקה 43 להחלטתו של כב' השופט ס' ג'ובראן). אלה לא צירפו ולו ראייה אחת לעתירתם לעניין תקציבה של העמותה ותחולת הסעיף עליה, פרט לביסוס העובדות על "מידע שהגיע אליהם", ואף לא צירפו ראיות לבקשתם המאוחרת לצרף צד שיגיש ראיות, שהוגשה בשיהוי ובסמוך לאירוע. בנסיבות אלה לא עלה בידיהן להרים את הנטל, ודין העתירה סילוק על הסף, בהיעדר תשתית לביסוס תחולת סעיף 2א לחוק דרכי תעמולה.

עותרת 1 תישא בהוצאות המשיבים 1-3 בסך של 3,000 ש"ח, כך שמחצית הסכום תשולם למשיבים 1-3 ומחצית למשיבה 4.

ניתנה היום כ"א בשבט התש"ף (16.02.2020).

ניל הנדל

**שופט בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-23**

עמוד 3 מתוך 3

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirot.gov.il